RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR de gemeenteraad
CC Adviesraad Sociaal Domein

DATUM 24-05-2023

ONDERWERP Project toegang Sociaal Domein

Beste meneer, mevrouw,

In de Jaarrekening, TRP en Kadernota zijn financiële gevolgen voor het Sociaal Domein opgenomen. Gelet op de vorm van deze P&C documenten ontbreekt de mogelijkheid voor een uitgebreide toelichting. Bij uitzondering heeft het college ervoor gekozen deze raadsinformatiebrief op te stellen en u samenhangend te informeren over de ontwikkelingen in de toegang tot het Sociaal Domein en de financiële gevolgen zoals opgenomen in de P&C documenten.

De lokale toegang, zoals die vandaag de dag is ingericht in Krimpenerwaard met de vraagstukken van nu, sluiten onvoldoende aan bij de huidige visie op en de uitdagingen in het sociaal domein. Ook is in regio Midden-Holland de voorbereiding gestart van de Inkoop Jeugd en Wmo met een voorgenomen ingangsdatum van 1 januari 2025, waarin een belangrijke rol is weggelegd voor de lokale toegang. In de ophanden zijnde wetswijzigingen Participatiewet, Wmo en Jeugdwet en de hervormingsagenda Jeugd (welke eveneens een voorgenomen ingangsdatum van 1 januari 2025 kent) wordt een sterk appel gedaan op het versterken van de lokale toegang. Dit met het doel om meer vorm en inhoud te kunnen geven aan het normaliseren, het hanteren van de menselijke maat en het zelf bieden van basishulp. Daarbij geldt dat aan de hand van het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming onder andere flink ingezet wordt op het versterken van de samenwerking met de gecertificeerde instellingen.

Onderzoek ‘Zicht op toekomstscenario Toegang’ (ZOTT)
Om als lokale toegang adequaat aan te kunnen sluiten bij de actuele ontwikkelingen, is in 2022 een onderzoek gestart (door Professional Partners) met de vraag op welke wijze de toegang eigentijds en toekomstbestendig is in te richten. Hierbij rekening houdend met een goede positionering van zowel het Sociaal Preventieteam en het Loket Samenleving & Zorg, als ook een mogelijk wettelijke uitbreiding van het takenpakket. *[Er is sprake van een mogelijk wettelijk uitbreiding van het takenpakket. De wetswijzigingen en Hervormingsagenda zijn aangekondigd en in concept gereed, maar nog niet formeel aangenomen.]*. Onderdeel van het adviesrapport is een grove schets voor de toekomstige inrichting van de toegang tot het sociaal domein samen met de partners van het Sociaal Preventieteam.

Tijdens een raadinformatieavond van 20 februari jl. zijn de uitkomsten van het onderzoek van Professional Partners aan u gepresenteerd. Door de teammanagers van Loket Samenleving en Zorg is toegelicht welke knelpunten er in de dagelijkse praktijk ervaren worden in de uitvoering. De gevolgen van diverse maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de toenemende prestatiedruk, individualisering, gevolgen van Corona, energiearmoede en vergrijzing zijn direct voelbaar in de uitvoering van het sociaal domein. Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot een toename van de werkvoorraad in het Loket en steeds complexere ondersteuningsvragen van inwoners.

gemeente Krimpenerwaard Postbus 51 2820 AB Stolwijk
www.krimpenerwaard.nl

Medewerkers van Loket Samenleving en Zorg komen op dit moment onvoldoende toe aan een rol, waarin zij actief op situaties af gaan en waarin zij een actieve regisserende rol nemen richting partners om problemen (preventief) aan te pakken. De gemeente worstelt met het voeren van procesregie en het oppakken van casuïstiek rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarbij wordt er nog beperkt integraal gewerkt tussen de teams in Loket Samenleving en Zorg en met netwerkpartners rondom inwoners. Bovendien is er in Krimpenerwaard een hiaat in het aanbod aan vrij toegankelijke basishulp. De transitie van taken is tot dusver goed gelukt, de transformatie is nog maar beperkt gerealiseerd.

Professional Partners heeft als resultaat van het onderzoek een adviesrapport opgeleverd. Hierin wordt geadviseerd eerst aan de slag te gaan met het wegnemen van knelpunten en belemmeringen in de huidige praktijk, voordat wordt gestart met de ontwikkelopgave naar een toekomstige integrale inrichting. Parallel worden de contouren van een toekomstige toegang verder uitgewerkt om operationeel te kunnen zijn op 1 januari 2025. Om hier invulling aan te geven is project Toegang Sociaal domein opgericht.

Oprichten en inrichten van een Integrale lokale toegang in Krimpenerwaard
Doel is te komen tot een toekomstbestendige lokale toegang, die doeltreffende en doelmatige ondersteuning biedt. Een lokale toegang waar gemeente Krimpenerwaard samen met de partners van het Sociaal Preventieteam invulling aan geven. De vraag van de inwoner vormt het vertrekpunt, er wordt integraal en vanuit gelijkwaardigheid gewerkt en het netwerk wordt geactiveerd om de inwoner (duurzaam) te steunen. Dit alles om een optimale samenhang te creëren tussen de inzet vanuit de sociale basis, de taken van het Loket Samenleving & Zorg en de aanvullende hulp en ondersteuning. Beoogd wordt een verschuiving van de nadruk op maatwerkvoorzieningen naar preventie en preventief aanbod. Door de juiste ondersteuning op het juiste moment te bieden worden de mogelijkheden van de mensen zelf, het eigen netwerk en de mogelijkheden vanuit de sociale pedagogische basis beter benut.

Financiering toekomstbestendige toegang
Zowel het wegenemen van knelpunten en belemmeringen in de huidige praktijk, als de ontwikkelopgave naar een integrale lokale toegang vragen om financiële middelen. Deze verschillende elementen in de transformatie die benodigd is om de toekomstbestendige toegang te kunnen realiseren worden verdeeld over verschillende momenten in de komende jaren. In deze raadsinformatiebrief wordt in samenhang weergegeven op welke wijze het college voorstelt dit te verwerken in de P&C documenten. Onderstaand een overzicht hiervan inclusief de effecten daarvan:

1e Tussentijdse rapportage 2023 - structureel effect

Stap	Omschrijving	Benodigde formatie	Benodigd budget
1	Omzetting inhuur naar vast	7,5	€ 531.225,00
2a	Basis op orde	3,7	€ 288.200,00
	Totaal	**11,2**	**€ 819.425,00**
		Dekking	**€ 819.425,00**
		Effect op resultaat	**€ -**

Om in de eerste stap de basis in Loket Samenleving en Zorg te verstevigen en voor te bereiden op een toekomstbestendige toegang wordt voorgesteld een structureel bedrag aan te vragen bij de eerste tussenrapportage van € 819.425,- voor de invulling van 11,2 FTE verdeeld over de verschillende teams in Loket Samenleving en Zorg . Dit structurele effect kan gedekt worden uit de ontwikkelingen met betrekking tot de zorgkosten Jeugd en Wmo. Conform de vaste begrotingssystematiek actualiseren we in de eerste tussentijdse rapportage 2023 op basis van de realisatie zorgkosten bij de jaarrekening 2022 de budgetten in de begroting 2023. Dit levert voor 2023 het structurele voordeel.

De raad stelt de rapportage in juli 2023 vast. In de rapportage wordt voor 2023 dus 50% van het bedrag aangevraagd. Het structurele effect vanaf 2024 is voor 100% verwerkt.

Daarnaast is er in de rapportage een voorstel over het verwerken van overheadlasten en de CAO gevolgen. Daarmee worden de genoemde lasten verhoogd.

1e Tussentijdse rapportage 2023 - incidenteel effect

Stap	Omschrijving	Benodigd budget	
2a	Implementatie ontwikkelruimte SD	€	232.444,00
2a	Implementatie Toegang	€	100.000,00
	Totaal	**€**	**332.444,00**
	Dekking reserve SD	**€**	**332.444,00**
	Effect op resultaat	**€**	**-**

Daarnaast wordt voorgesteld een incidenteel bedrag aan te vragen bij de eerste tussenrapportage van €322.444,- Deze kosten zijn er enerzijds op gericht om het project Toegang Sociaal Domein goed te kunnen implementeren en daarnaast op doorontwikkelingen die intern nodig zijn om als organisatie gereed te staan voor de vaardigheden en kennis die het project Toegang Sociaal Domein van onze teams vragen. Voorgesteld wordt deze middelen te dekken uit de reserve Sociaal Domein waarvoor bij de jaarrekening 2022 voorgesteld wordt deze reserve met eenzelfde bedrag aan te vullen naar aanleiding van de vrijval van de balansposten zorgkosten Jeugd over oudere jaren.

Kadernota 2024 – structureel effect

Voor de verdere doorontwikkeling van de toegang in het sociaal domein, die hand in hand gaat met de verwachte invoering van de hervormingsagenda, zijn naast de aangevraagde middelen in de eerste tussentijdse rapportage 2023 ook vanaf 2024 nog extra middelen benodigd. We kunnen daarbij een viertal elementen onderscheiden.

1. Het eerste element betreft een bijstelling van de formatie in de teams Wmo en Participatie/SDV op basis van de caseloadberekeningen die we vooruitlopend op de begroting zullen uitwerken. De huidige inschatting is dat dit structureel 3,5 extra FTE zal vragen met een totaalbedrag van € 249.882,5,-.
2. Het tweede element betreft het vanaf 2024 structureel vorm geven van procesregie binnen de uitvoeringsteams. Procesregie wordt nu, waar nodig en mogelijk, al toegepast, maar de beperkingen in beschikbare structurele FTE maken dit lastig.
3. Het derde element betreft het inrichten van een team waarin goede triage plaatsvind en integraal wordt gekeken samen met de partners van het Sociaal Preventieteam, waardoor inwoners ondersteuning ontvangen die niet zwaarder is dan nodig en zo snel mogelijk op de juiste plek komen. Dit heeft voor de inwoners een kwalitatief effect, maar zorgt daarnaast ook voor een efficiëntere doorgeleiding van zorgvragen naar het meest passende zorgaanbod. Van een bijstelling in de formatie, het steviger voeren van procesregie en het inrichten van een team waarin een goede triage, normaliseren en het inwoners zo snel mogelijk met hun ondersteuningsvraag op de juiste plek belanden verwachten we een inverdien effect op de zorgkosten oplopend tot aan 38% terugverdieneffect in 2027.
4. Als laatste element komt het zelf bieden van basishulp in de aanvraag aan bod. Dit betreft een ontwikkeling die ook een sterke grondslag in de hervormingsagenda heeft waarin we als gemeente niet alleen maar de rol als procesbegeleider richting passend zorgaanbod aannemen, maar waarin consulenten bepaalde vormen van zorg ook zelf kunnen aanbieden. De daadwerkelijke inbedding van dit element zal sterk afhankelijk zijn van de uiteindelijke uitkomsten van de hervormingsagenda, maar hierin zit wel een terugwin effect. De zorg die we direct zelf kunnen verlenen hoeft namelijk niet door derden verleend te worden. We verwachten dan ook dat het directe effect groot zal zijn, we gaan nu uit van een voorzichtige, inschatting op 50% per 2025 en dat dit op termijn op zal lopen tot 90% terugverdien effect in 2027. Dit naast het directe effect op de inwoner die dus niet doorverwezen wordt naar een andere professional maar directe hulp aangeboden kan krijgen. In totaliteit vragen we vanaf 2024 € 0.9 miljoen aan oplopend tot € 1,3 miljoen in 2025 (17,5 FTE). Vanaf 2027 is de eerste inschatting dat we daarvan circa € 600.000,- terug zullen verdienen.

Voor 2024 is in de Kadernota voor 2024 (structureel) het volgende opgenomen:

Stap	Omschrijving	Benodigde formatie	Benodigd budget
2b	Doorontwikkeling SD	3,5	€ 249.882,50
3	Procesregie	5	€ 370.000,00
3	Triage	2	€ 126.988,00
3	Zelf basishulp	2,5	€ 225.000,00
	Totaal	**13**	**€ 971.870,50**

Aanvullend op 2024 is in de Kadernota voor 2025 (structureel) het volgende opgenomen:

Stap	Omschrijving	Benodigde formatie	Benodigd budget
3	Triage	2	€ 126.988,00
3	Zelf basishulp	2,5	€ 225.000,00
	Totaal	**4,5**	**€ 351.988,00**

Naast de hierboven aangegeven kosten, gaan we er vanuit dat de kosten voor Triage en Zelf basishulp een verlaging van kosten, voor respectievelijk 38% en 90%, zorgt. Dit is een voorzichtige inschatting waarbij de inzet moet zijn gericht op (zeker bij de Zelf basishulp) het volledig inverdienen.

Omschrijving	Inverdieneffect stap 3 in %	Jaarschijf	Prognose effect in €
Procesregie en Triage	14%	2025	€ 87.795,00
	26%	2026	€ 162.892,00
	38%	2027	€ 237.988,00
Zelf basishulp	50%	2025	€ 225.000,00
	70%	2026	€ 315.000,00
	90%	2027	€ 405.000,00

Vervolg
Middels een raadsinformatieavond medio juni wordt u op de hoogte gehouden van de voortgang van het project Toegang Sociaal Domein en de vorderingen van het Sociaal Preventieteam. Verwacht wordt in het derde kwartaal 2023 met u een verdere uitwerking van de contouren van een integrale lokale toegang te kunnen bespreken.

Bijlagen RIB:

- Adviesrapport Professional Partners: *'Zicht op Toekomstscenario's Toegang'*

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip P.J. Bouvy-Koene